

UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE GENTSE BRUGGEN (Vervolg)

HOSPITAALBRUG

Genoemd naar de straat schuin over de brug, werd deze recente constructie gebouwd op stadskosten. De St.-Agnetebrug immers die slechts over één rijvak beschikt, zorgde tijdens de spitsuren voor bestendige opstoppingen. Aangezien de St.-Agnetebrug een staatsbrug is en de Staat niet van plan was aan de bestaande toestand, in de onmiddellijke toekomst verandering te brengen, besloot de stad een bijkomende wegbrug te bouwen ter hoogte van de St.-Agnete-noodvoetbrug.

In die tijd (1970) waren er plannen voor een semi-metro in Gent en daarvoor zou men eventueel de Coupure dempen. Omdat men volledig in de onzekerheid verkeerde over de toekomst van de waterloop koos men voor de uitvoering van de brug toch maar voor de zekerheid herbruikbare en opbrekbare materialen : een bruggeraamte in staal en het dek in Azobé-hout (dit is een buitenlandse harde houtsoort welke tegenwoordig veel gebruikt wordt voor brugdekken). Als fundering maakte men gebruik van het versterkte massieve sluishoofd van de vroegere sluis aldaar (zie St.-Agnetebrug). De werken ving aan op 1 december 1971 en werden beëindigd op 23 maart 1972. De brug overspant 13 meter, met een rijweginbreedte van

De Hospitaalbrug in 1981, Stadsbrug.

7 m, en is volkomen vlak met de aansluitende wegen dank zij het feit dat de waterloop voor alle scheepvaart gesloten is sinds 30 november 1969, na het in gebruik nemen van de Ringvaart rond Gent.

Prijs : 1.509.000 fr.

ROZEMARIJNBRUG

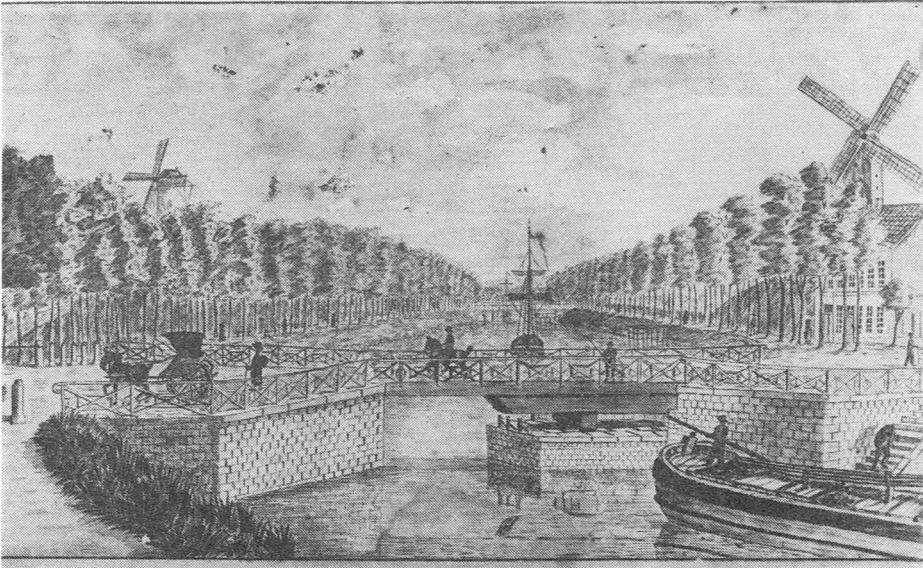
De eerste brug dateert van 1753, het was een draaibrug omdat men met ophaalbruggen onvoldoende doorvaarbreedte haalde. Ze lag in het verlengde van de Twaalf Kameronstraat, net in de bocht die de Coupure op die plaats maakte. De naam "Rozemarijn" wordt toegeschreven aan de naam van een nabijgelegen herberg : de Rozemarijn is een heester uit het Middellandse zeegebied.

De eerste brug deed dienst tot 1808, toen werd ze vernieuwd voor de prijs van 13.071 fr. Het is deze brug die door soldaat Wynants werd getekend in 1823. Deze tekening wordt nu bewaard in de Atlas Goetghebuer, in het Stadsarchief van Gent. De afmetingen van de eerste en de tweede brug waren dezelfde. (zie tabel)

Toen het stadsbestuur in 1910 voorstelde een nieuwe verbinding tot stand te brengen tussen Ekkerghem en het centrum, werd er een nieuwe brug over de Coupure gepland. Door allerlei omstandigheden, o.a. de oorlog 1914-1918 duurde het nog tot 1925 vooraleer een nieuwe, verhoogde en vaste brug tot stand kwam. Tram twee, die tot dan zijn terminus aan het Justitiepaleis had, kon nu tot aan het St.-Pietersstation rijden. De brug werd 25 m meer stroomopwaarts gebouwd, zodat de schepen nu veel gemakkelijker onder de brug door konden daar ze over het rechte eind lag.

TRAVAUX PUBLICS.

<p>LE MAIRE DE LA VILLE DE GAND, <i>Officier de la Légion d'honneur,</i></p> <p>Préviens le Public, qu'en vertu de l'autorisation de Monsieur le Préfet de ce Département, il sera procédé pardevant Lui, Mardi 21 Avril prochain, à 11 heures du matin, en la Salle de Séance du Tribunal de Police à l'Hôtel-de-Ville, à l'Adjudication définitive et au rabais des Travaux à faire pour la reconstruction du Pont Tourmant, dit du <i>Romarin</i>, sis sur la nouvelle Coupure en cette Ville.</p> <p>Les Personnes qui désirent se rendre Adjudicataires des dits Travaux, pourront prendre connaissance des Conditions et du Dévis estimatif au Bureau des Travaux publics de la Mairie, tous les jours depuis neuf heures du matin jusqu'à midi, et depuis trois jusqu'à cinq heures de relevée.</p> <p><i>Fait à l'Hôtel-de-Ville, le 7 Avril 1807.</i></p> <p style="text-align: right;">Signé J. DELLAFAILLE.</p>	<p>DEN MAIRE DER STAD GEND, Officier van het Légion d'honneur,</p> <p><i>Voorkomt het Publiek dat yrt kragt van de autorisatie van Mynheer den Prefect van dit Departement, voor Hem zal voort geprocedeert worden, Dyssendag den 21 April toekomende, ten elf uren 's morgens, in de Zaele van het Tribunal van Police ten Stad-huyze, met de definitive Aenbestedinge van de Werken tot het ermaeken van de Draeyende-Brugge, gezeyd Rosmaryn, gelegen op de Coupure binnen deze Stad.</i></p> <p><i>De Persoonen die gaedinge hebben om aennemers te worden van de gezeyde Werken, zullen kennis kunnen nemen van de Conditien en Begrootinge, in den Bureau der publieke Werken van de Mairie, alle dagen van ten negen tot twaelf uren voormiddag, en van dry tot vyf uren des naermiddags.</i></p> <p style="text-align: right;">Gedaen ten Stad-huyze, den 7 April 1807.</p> <p style="text-align: right;">Geteekent J. DELLAFAILLE.</p>
---	--

De Coupure met op de voorgrond de Rozemarijnbrug en op de achtergrond de Rasp-huisbrug. Tekening van omstreeks 1823 uit het "Atlas Goetgebuer".

De Rozemarijnbrug anno 1920. Op de achtergrond de Rasp-huisbrug.

Mei 1940 : de vernielde Rozemarijnbrug.

De huidige Rozemarijnbrug (foto winter 1981).

De werken, uitgevoerd door aannemer Diegerick, vingen aan op 1 April 1925 en waren voltooid in februari 1926. De voetgangers konden reeds begin november 1925 gebruik maken van de brug. De scheepvaart werd hersteld in november. Door de brug te verleggen was het nodig twee nieuwe straten aan te leggen : verlenging van de Papegaaistraat en de Rozemarijnstraat. Toen de Duitsers ons land binnenvielen in mei 1940, bliezen de Belgen voor hun vertrek, alle bruggen op in de binnenstad. Het middenstuk van de Rozemarijnbrug werd vernield en achteraf door de bezetter tijdelijk hersteld. Deze tijdelijke herstelling hield stand tot in 1980.

Toen was het mogelijk een vaste, niet verhoogde brug te bouwen, aangezien er toch geen scheepvaart meer onderdoor moest.

Eerst raakte de dienst Openbare Werken het met de stad niet eens over de vraag of er ook kokers in de brug moesten komen ten behoeve van het verkeer op de Coupure links en rechts, de dienst O.W. wilde die voor fietsers en de stad drong aan op autokokers. Resultaat : geen van beide !

Voor de aanleg van deze laatste brug, in beton, werd de Coupure tijdelijk en plaatselijk drooggelegd. Zo ontdekte men de oude landhoofden van de eerste brug (ter hoogte van "Salon Napoleon") Tussen deze stukken vond men de volledige bevloering terug : een 30 cm dikke gemetselde laag op een stortbed van grote eikenhouten balken, welke horizontaal lagen. De firma die de nieuwe brug zou maken bracht van af 17 oktober 1977 alles in gereedheid om de werken te beginnen doch ging enkele tijd later falliet.

Op dinsdag 28 februari 1978 verscheen in dagblad "Het Volk" :

"Bruggen miserie constante in Gent

Heraanbesteding nodig voor nieuwe Rozemarijnbrug

De vertraging aan de brug (te wijten aan de ondernemer die falliet is) heeft invloed op de werken aan de Contributiebrug, die straks (?) ook moet vernieuwd worden. Intussen is men nog altijd bezig aan de De Smetstraatbrug en krijgt ook de Terplatenbrug een beurt. Het is echter nog niet alles : de beruchte Muidebrug kan elke dag figuurlijk door de knieën gaan en dient ook zo rap mogelijk vernieuwd te worden."

Na de faling van de vorige aannemer werden de werken toegewezen aan P.V.B.A. Openbare Werken, C. Dhondt uit Brugge, voor een bedrag van 16.717.704 fr.

De werken werden aangevat op 6 augustus 1979. Er was een uitvoeringstermijn voorzien van 220 werkdagen. Tegelijkertijd met deze brugwerken, werden door dezelfde aannemer, in opdracht van het stadsbestuur, twee collector doorsteken voor afvalwater, onder de Rozemarijnbrug, uitgevoerd. De brug was voltooid op 5 december 1980. Het verkeer werd onderbroken van 29 april 1980 tot 26 september 1980. De rest van de tijd werd er onder de oude brug gewerkt.

JAAR	SOORT	Lengte	Breedte van : rijweg	voetpad	Vrije doorvaar	PROEF hoogte
1808	Draaibrug, hout	18,2	4,1			
1925	Vaste in steen	30	9	2 x 1,8	10	4,1
1979	Vaste in beton	30	14	2 x 2,6	8,15	2,9
<hr style="width: 20%; margin-left: 0;"/> Staatsbrug						

Dossier 6572 Jaarverslagen 1977-78-79-80
 Dagbladen : De Gentenaar 1925-26 en Het Volk 1978.

M. LABYN
 ('t vervolgt)

VAN ALLE MARKTEN THUIS. Deel 11

*Stoofhijt, nen eemer veur ne kluit,
 Baas uwen eemer die luupt uit.
 En ha'k het k'ik U niet gezijd,
 Ge waart al Uw stoofhijt kwijt !*
 (Volksliedje)

De Turf- en Houtmarkten van de Groenen Briel, de Houtbriel en de Houtlei.

DE TURFMARKT OP DE GROENEN BRIEL

In de onmiddellijke omgeving van het Sluizeken lag de Groenen Briel. De naam is afkomstig van het Latijn "Broglium", wat een met bomen en struiken begroeide weide betekent. Het was de naam die men eertijds gaf aan een waterrijk gebied, een uitgebreid stadje gelegen tussen de Lieve, de Ploetersgracht, de Schipgracht en de Vogelenzang of Nieuwe Lieve (Blaisantvest). De inwoners noemde men "Brielenars". De Brieleneers waren de beste vrienden van de "Vogelzangers" (inwoners van de Vogelzangkaai) en hielpen ze in hun "steuvelingen" of vechtpartijen tegen de "Herodianen".